

Inhoud

Voorwoord 7

Lijst van geïnterviewden 11

1. Haar basismateriaal 17

2. Haar grondhouding 41

3. Emancipatie en vrouwelijkheid 61

4. Werk en moederschap 82

5. Koekjestrommelgastvrijheid en gastronomie 105

6. Seks en erotiek 129

Nawoord 153

Dankwoord 160

Voorwoord

Ik ben een Nederlandse vrouw. Voor mij is daar niks bijzonders aan, ik weet niet beter. Ik heb dan ook nooit een nadere gedachte gewijd aan ons soort vrouwen. Totdat ik geconfronteerd werd met mezelf. Het zat zo: de liefde bracht mij naar Buenos Aires, in het hart van de Argentijnse chic. Voorafgaand aan de reis kreeg ik van mijn gastheer een uitgebreide briefing met betrekking tot de dresscode. Vooral heel veel jurken moesten mee. En een spijkerbroek, want er zou een feest op de pampa zijn. In mijn naïviteit dacht ik nog even aan een gemaskerd bal of een themafeest waarvoor ik de spijkerbroek moest meenemen. Maar dit kledingstuk was ook voor de zondagen een verplicht nummer. De zondag bleek een nog net niet bij de wet vastgelegde informele dag, waarop een jeans niet mocht ontbreken. Wat de Argentijn niet kon weten was de dagelijkse liefde van de Nederlandse vrouw voor de spij-

kerbroek. Dus die broek zat als eerste in de koffer.

Na een reis van twintig uur kwam ik met mijn loodzware koffer aan, voor de extra kilo's overgewicht had ik flink moeten bijbetalen. Direct de volgende dag stond er een zeer belangrijk diner annex huisconcert bij een vriend op het programma. Toen ik me in mijn outfit toonde aan de Argentijn, nam hij me van top tot teen op, schudde zijn hoofd en beval me andere schoenen aan te trekken. Want dit kon ab-so-luut niet. 'Horrible, horrible,' riep hij wanhopig uit.

Nu was ik in mijn leven nog nooit gecommen-deerd, en ik was niet van plan daar enige verandering in aan te brengen. Ik besloot daarom niet mee te gaan; hij vertrok in z'n eentje in vol ornaat. Het was de hoogste tijd om mijn biezen te pakken. De volgende dag tijdens zijn afwezigheid pakte ik mijn koffer weer in, mijn beste vriendin boekte mijn ticket om. Ik betaalde wederom het overgewicht aan jurken, rokken en hoge hakken dat ongetwijfeld zou zijn afgekeurd, en vloog terug naar Nederland. Mijn vrienden (m/v) waren trots op me: 'Goed gedaan. Jij bent ook veel te Nederlands voor zo'n ouderwetse man.'

Te Nederlands. Wat is dat? Het klinkt als een afwijking, of in elk geval als een gegeven dat zich kennelijk moeilijk laat combineren met niet-Nederlands. De vraag drong zich op: wie is de Nederlandse vrouw? Is zij een speciaal geval vergeleken met andere nationaliteiten? Waaraan herken je haar? Hoe

gedraagt zij zich? Mag je er in internationaal verband trots op zijn een te wezen?

Surfend langs uiteenlopende klaagfora op internet waar mannen de vrije loop geven aan hun gevoelens voor de Nederlandse vrouw, stuitte ik op beschrijvingen als: 'De Nederlandse vrouw is... zelfverzekerder dan Françaises, stressbestendiger dan de Engelse vrouw en enorm trots op zichzelf, maar hierdoor wordt de Nederlandse vrouw vaak ervaren als: enigszins arrogant.' En: 'Ze is breed als een koe, lang als een boom en lelijker dan de nacht. Amen.' En: 'Ze kunnen niet koken, en kijken standaard neer op mannen.' Of: 'Zelfs buitenlandse mannen vallen niet op Nederlandse vrouwen. Ze gebruiken Nederlandse vrouwen alleen voor de seks. Omdat Nederlandse vrouwen zo makkelijk in bed te krijgen zijn. Ze hebben geen zelfrespect!!!'

Het is slechts een greep uit de vele klaagzangen van wellicht boze, gefrustreerde mannen. Maar toch. De laatste uitspraak bracht me op het idee de volgende vraag te onderzoeken: hoe kijken buitenlandse mannen én buitenlandse vrouwen tegen ons aan? Door hun afstand tot de Nederlandse vrouw hebben ze een scherper beeld zonder het gevaar van blinde vlekken.

Voor dit boek heb ik mijn toevlucht gezocht bij een internationaal gezelschap dat vanuit alle windrichtingen in Nederland is neergestreken, en met de Nederlandse vrouw woont, werkt, leeft, bevriend is

of tegen haar aankijkt in de openbare ruimte. Urenlang heb ik mezelf vrijwillig onderworpen aan grove beledigingen en een miezerig motregentje aan complimenten. De lofzang en het klaaglied bewegen zich tussen uitersten: van mutant met de gang van een eend, tot meest vrijheidslievende en mooiste wezen op aarde. Weliswaar met ongekamde haren, en altijd en eeuwig op laarzen.

Sindsdien kijk ik anders tegen mezelf en mijn soortgenoten aan. Ik probeer me meer bewust te zijn van wat ik draag, me in te houden wanneer ik een wildvreemde – volkomen terecht – onomwonden zou willen wijzen op hinderlijk gedrag, en in de opvoeding van mijn dochter hier en daar wat bij te schaven.

Haar basismateriaal

‘Vergeleken met veel elegantere, slankere en kleinere volkeren, is ze een beetje een logge boerin. Maar de gezichten van Nederlandse vrouwen zijn mooi.’

(Anoniem)

In 2010 woonden er 8 371 513 vrouwen in Nederland. De gemiddelde Nederlandse vrouw weegt 69,9 kilo en is 167,4 cm lang.

(Bron: CBS)

De Nederlandse vrouw besteedt per dag zo’n veertig minuten aan persoonlijke verzorging. Per maand geeft ze zo’n 80 euro uit aan kleding en 24 euro aan schoenen en accessoires.

(Bron: CBS)

Hoe ziet de Nederlandse vrouw eruit? Dimitri Solomkine, een Russische dj en composer, windt er geen doekjes om: ‘De Nederlandse vrouw is als een Hollandse tomaat: ze ziet er aantrekkelijk uit, ze is lang houdbaar, maar ze smaakt en ruikt nergens naar.’ Deze op Poetin gelijkende man rondt zijn voorlopige oordeel nog even fijntjes af: ‘Ze gebruikt haar lange benen niet om ze met hakken te tooien, nee, ze gebruikt haar lange benen als peddels.’

(Als je erop gaat letten, en dat doe ik, valt op hoe groot de stappen zijn die Nederlandse vrouwen al lopend maken. Ik heb een vriendin die ik nauwelijks kan bijhouden.)

Maar gelukkig, smaken verschillen. De Engelse designer Martin Pyper is lyrisch over de Nederlandse vrouw. ‘De mooiste vrouwen op aarde vind je in dit land. Het maakt niet uit in welke uithoek van Nederland je komt, ze blijven mooi. Kijk maar uit het raam. Toen mijn vader me destijds hielp met de verhuizing van Engeland naar Arnhem, vroeg hij zich af wat ze hier in het drinkwater stoppen. De Nederlandse vrouwen zijn lang, stoer, dragen beduidend minder make-up en dat gaat ze goed af. Voor mij is die naturelruitstraling een teken van zekerheid.’

Ik neem op het schoolplein de proef op de som, en zie vrijwel geen enkele vrouw die meer make-up gebruikt dan wat mascara. Lippenstift zie ik mondjesmaat, vrouwen die foundation en rouge op hun gezicht hebben zijn ver in de minderheid. De wei-

nige make-up moet een hoop tijd besparen in de ochtend. Zelf ga ik nooit zonder lippenstift de deur uit, ik kom nog liever te laat aan bij school. En inderdaad: de paar buitenlandse vrouwen vormen de uitzondering in deze biotoop, ze zijn immer verzorgd en vrouwelijk gekleed. De Filippijnse Jemma Pacudan is de enige vrouw die er, weer of geen weer, tot in de puntjes verzorgd uitziet. Altijd op hoge hakken, in mantelpakjes, met zonnebrillen en make-up. 'Ik ben 1.56 m, voor een Filippijnse vrouw is dat een gemiddelde lengte, maar te midden van het langste volk op aarde ben ik een dwerg. Dus draag ik altijd hoge hakken. Voordat ik hiernaartoe kwam, had ik al een hoop gelezen over Nederland. Ik wist dat de bevolking hier heel groot was, maar als je plotseling tussen die grote mannen en vrouwen staat, dan voel je je pas echt een dwerg.'

Peter Guest, een drukke Australiër, benoemt een ander aspect van onze schoonheid: 'Mijn eerste indruk van de Nederlandse vrouwen was positief. Jul- lie worden echt mooi oud. Ik val zoals de doorsnee- man clichématig op meisjes jonger dan ik, maar hier raak ik toch enigszins in verwarring. Je ziet veel mooie vrouwen die opeens 55 jaar blijken te zijn. Vergeet niet al die mooie meisjes op de fiets met een open, positieve en vrije blik. En allen zonder al te veel make-up. Ongelooflijk.'

Volgens de boomlange Israëliër Amit Avazana is de Nederlandse vrouw 'mooi, blond, lang, goed ge-

bouwd, en het leuke is: ze weet het niet! Dus heeft ze ook geen *attitude* zoals de meeste vrouwen in Israël dat wel hebben.’ Deze houding valt meerdere ondervraagden op.

Pyper: ‘Ook al zijn ze bloedmooi en sta je bij wijze van spreken te trillen van de zenuwen als je plotse-ling oog in oog staat, dan nog zijn ze benaderbaar en niet arrogant. Volgens mij zijn veel van die mooie vrouwen zich helemaal niet bewust van hun schoonheid.’

De Franse Christophe Kergourlay vindt dat aspect ook ‘sympathiek. Mooie vrouwen zijn hier heel toegankelijk, terwijl mooie Franse vrouwen de aller-moeilijkste zijn. In Frankrijk willen de mooiste meisjes van de klas echt niet met iedereen praten. Door middel van hun schoonheid bereiken ze zelfs een zekere sociale positie, ze gebruiken hun schoonheid om bepaalde rechten op te eisen. In Nederland is zoiets ondenkbaar en dat vind ik heel aangenaam.’

Ilias Kotsiris, de opgewekte Griek met een licht Gronings accent, vindt vooral het lichaam van de Nederlandse vrouw heel mooi. ‘Het klopt gewoon.’ Tot zover de goede berichten, want Kotsiris is duidelijk: ‘Ze exploiteert haar schoonheid niet. Een Griekse vrouw heeft een lage kont, de fysieke verhoudingen zijn zoek, maar toch: hoe lelijk ze ook is, ze zal altijd een mooie lingerset dragen en een Chanelgeurtje op doen. Hier stapt de Nederlandse vrouw vanuit bed zo haar HEMA-onderbroek in en

zes minuten later staat ze op straat. Heel jammer. Als ik heel eerlijk ben, ze ziet er gewoon verschrikkelijk uit. Als God je zo bedeed heeft, doe er dan wat mee! Er komt geen sieraad, geen hak aan te pas om haar sterke punten, haar mooie vormen te accentueren. En waarom kan ze niet eens een keer een kam door dat mooie lange blonde haar halen?’

Ik legde de overwegend positieve meningen voor aan de Franse journalist en columnist Sylvain Ephimenco, die niet bekendstaat om zijn zalvende woorden. Het bleek een risicovolle onderneming. ‘Ik snap de buitenlanders niet die lyrisch zijn over het uiterlijk van de Nederlandse vrouw. Om te beginnen heeft ze haar bouw tegen met zwaardere botten, brede polsen en enkels, en daarbij is ze niet erg slank. Maar het ergste vind ik dat ze is gemuteerd, en tot heel dicht bij de man is gekomen in gedrag, kleding, haardracht en wijze van lopen. Doordat ze nooit meer hakken draagt, is haar fijne loop verdwenen, de elegantie is weg. Draagt ze een rok, dan word je ongewenst geconfronteerd met een onderontwikkelde kuit; haar enkels zijn vrijwel onzichtbaar geworden, aangezien ze deze verstopt in de eeuwige laars. Op het platte schoeisel heeft de Nederlandse vrouw de gang van een eend gekregen met voeten die naar buiten staan, en loopt ze gebogen alsof ze altijd tegen de wind in jakkert. Kortom, ze is een bulldozer die wilskracht uitstraalt – en dat is natuurlijk een mooie eigenschap,

alleen tamelijk afschrikwekkend. Ze lijkt “Ik ben er, maar niet voor mijn lol” te willen zeggen. Vergelijk de Nederlandse vrouw met de Italiaanse, en er blijft niets van haar over.’

Ephimenco vraagt een paar keer of ik het onge-zouten commentaar erg vind. ‘Nee, natuurlijk niet, stoor je vooral niet aan mij,’ verzeker ik hem. Als ik even later met knikkende knieën terugloop door Rotterdam op weg naar de trein, kijk ik extra goed om me heen. Op deze windstille stralende dag lijkt de Fransman weleens gelijk te kunnen hebben. Veel vrouwelijke soortgenoten bewegen zich zwoegend en ploeterend op de fiets voort. Het is nergens voor nodig, zonde van de energie en het ziet er bijzonder onelegant uit.

Gelukkig komt er uit onverwachte hoek ook weer verdediging. Uitgerekend de Italiaan met de welluidende naam Lorenzo De Capitani da Vimercate meent dat wij ‘Italië, en alles wat ervandaan komt, veel te veel idealiseren. In Italië zegt men juist: “Kijk eens naar die knappe Hollandse vrouwen!” Er is een groot verschil tussen beiden. Wanneer een Italiaanse vrouw echt mooi is, wordt ze *bitchy* en krijgt ze divagedrag. Ze zit op haar eigen eiland mooi te wesen, vaak zijn ze ook nog eens enorm chagrijnig en verveeld. Een Hollandse vrouw is een veel natuurlijkere schoonheid. In Italië heet dit type *aqua e sapone*, water en zeep. Je ziet hier ook veel meer variëteiten als gevolg van de Nederlandse overheersing

in Suriname en Indonesië. Ik vind de Nederlandse vrouw mooi in verhouding en bovendien houd ik van haar “aanwezige” kont. Kortom, ze beschikt over goed materiaal om iets mee te doen. Alleen wát? Dat is de grote vraag.’

Vrijwel iedereen die ik sprak, vraagt zich af: waarom gebruikt de Nederlandse vrouw haar gunstige basismateriaal zo minimaal? Volgens de charmante Christophe Kergourlay doet ze ‘niet veel met haar schoonheid. De Nederlandse vrouw is niet erg sexy, en dat is jammer, want ze zou het best kunnen zijn gezien haar lengte en slanke postuur. Opmerkelijk vind ik dat vrouwen buiten de Randstad boven de 30 jaar vrijwel altijd kort haar hebben. Wanneer ze kinderen en een man hebben, lijkt het leven over te zijn en doen ze niets meer om verleidelijk te zijn. Als je een stel van achteren ziet, vraag ik me soms af wie de man en wie de vrouw is. Naarmate je verder de provincie in trekt, wordt dat steeds erger.’

In de provincie studeerde de Oostenrijkse Karin Nussbaumer fotografie. ‘In Enschede zag ik vrij vaak vrouwen die leken op een aardappeltje. Benen als dunne stokjes onder een flinke romp. Het is waar dat de vrouwen in Amsterdam er beter uitzien. Wel dragen ongeveer alle vrouwen zonder uitzondering laarzen met grote hak om snel mee te kunnen bewegen.’